

ORDRE EDU/ /202*, dels programes de formació i inserció del sistema educatiu.

Preàmbul

En matèria d'ensenyament no universitari, l'article 131.3.c de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, determina que correspon a la Generalitat la competència compartida per a l'establiment dels plans d'estudi, incloent-hi l'ordenació curricular.

L'article 21.5 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya reconeix el dret a la formació professional i a la formació permanent de totes les persones.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, estableix l'educació al llarg de la vida com un dels principis generals del sistema educatiu, i la flexibilitat per adequar-se a les necessitats canviants de la societat com un principi organitzador.

Així mateix, l'article 62.9 de la Llei esmentada estableix que el Departament competent en matèria educativa ha de facilitar itineraris de formació professional inicial adaptats als diferents ritmes i possibilitats d'aprenentatge, amb una organització flexible de l'oferta i dels horaris que permeti les adaptacions i les mesures necessàries per fer efectiu el principi d'inclusió i l'article 63.5 disposa que, per tal d'afavorir la transició al treball i a la vida adulta, el Departament ha de desenvolupar programes i accions específics d'inserció laboral, amb un èmfasi especial en les competències professionals i en la cultura del treball i de la iniciativa emprenedora.

Mitjançant Resolució ENS/1102/2014, de 21 de maig, per la qual s'estableixen els programes de formació i inserció, per al curs 2014-2015, que s'ha anat perllongant i desenvolupant en cursos posteriors, es configuren aquests programes que ofereixen a joves no ocupats i poc qualificats una via de segona oportunitat que els ha de permetre o bé, retornar al sistema educatiu per prosseguir estudis de formació professional, evitant l'abandonament prematur, o bé accedir al mercat de treball amb més possibilitats d'obtenir una ocupació qualificada i duradora, o ambdues possibilitats alhora.

Posteriorment, l'article 19 del Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, estableix que s'han d'integrar en el conjunt de l'oferta formativa adreçada a l'alumnat que finalitza l'etapa d'educació secundària obligatòria sense haver obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria: els programes de formació i inserció; els ensenyaments d'adults, presencials o a distància, que comprenen els estudis conduents a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria, els estudis de preparació de proves d'accés a grau mitjà i el curs d'accés a un grau mitjà, i, també, aquells programes del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies específics per a joves, sempre que responguin als requisits formatius dels alumnes.

La Llei Orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la Formació Professional, suposa una modificació substancial en la matèria, el nou model de formació professional s'estructura en cinc graus ascendents, del A al E, segons determina l'article 5.3.a); en 3 nivells de competència d'acord amb l'article 5.3.b); conté

certificats professionals, cicles formatius, cursos d'especialització i possibilita les comunitats autònomes elaborin ofertes específiques a persones amb necessitats educatives especials i a persones amb especials dificultats formatives o d'inserció laboral tal com s'especifica, respectivament, en els articles 70 i 71, i que també elaborin d'altres programes formatius segons preveu l'article 73, i els programes formatius en empreses o organismes equiparats, tal com preveuen els articles 74 i 75.

Cal, per tant, referenciar i desenvolupar els programes de formació i inserció, d'acord amb la Llei 12/2009, del 10 de juliol, i amb la Llei Orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la Formació Professional.

Els programes de formació i inserció, estan organitzats en diverses modalitats, adreçats als i les joves que compleixin com a mínim 16 anys d'edat i com a màxim 21 en l'any d'inici del programa, que no han hagin obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria, sense obtenir-ne el títol i que en el moment d'iniciar els programes no segueixin altres estudis en el sistema educatiu.

La finalitat d'aquests programes és facilitar la continuïtat formativa en cicles formatius de grau mitjà.

D'acord amb l'exposat i amb el principi de seguretat jurídica, l'objecte d'aquesta Ordre és establir el règim dels programes de formació i inserció del sistema educatiu.

El principi d'eficàcia es compleix en actualitzar la regulació dels programes de formació i inserció del sistema educatiu per adaptar-los a la nova ordenació de la formació professional.

Es respecta el principi de proporcionalitat atès que s'estableix la regulació imprescindible per a definir l'estructura i la organització dels programes de formació i inserció.

D'altra banda, es respecta el principi d'eficiència, doncs el contingut de la norma es fonamenta en els elements essencials per a desenvolupar aquests programes sense imposar càrregues administratives. Per tant, s'actualitza la formació de les persones alhora que no s'imposa cap mesura o càrrega nova als centres docents.

En compliment del principi de transparència s'ha possibilitat l'accés senzill, universal i actualitzat a la tramitació d'aquesta disposició i als documents que conformen l'expedient a través del Portal de la Transparència. Així mateix, la participació en l'elaboració del projecte s'ha dut a terme mitjançant els tràmits de consulta pública prèvia, d'informació pública, d'audiència i del Consell Escolar de Catalunya com a organisme superior de consulta i de participació dels sectors afectats en la programació general de l'ensenyament no universitari.

Per tant, la regulació continguda en aquesta ordre respecta els principis de bona regulació que s'estableixen a l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i a l'article 62 de la

Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Així mateix, aquesta ordre s'ha tramitat de conformitat amb el que disposa el títol IV de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i procediment de les administracions públiques de Catalunya, i d'acord amb els articles 39 i 40 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern i disposa del dictamen previ del Consell Escolar de Catalunya i del Consell de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya.

En virtut d'això, per tal d'establir el règim dels programes de formació i inserció del sistema educatiu, a proposta de la Direcció General de Formació Professional i vist/d'acord amb el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora,

Ordeno:

Article 1

Objecte

L'objecte d'aquesta Ordre és establir els programes de formació i inserció del sistema educatiu adreçats als joves que compleixin com a mínim 16 anys d'edat i com a màxim 21 en l'any d'inici del programa, que hagin deixat l'educació secundària obligatòria sense obtenir-ne el títol i que en el moment d'iniciar els programes no segueixin estudis en el sistema educatiu.

Article 2

Finalitat

Els programes de formació i inserció tenen una finalitat formativa i professionalitzadora en un perfil professional concret per facilitar la continuïtat formativa en cicles formatius de grau mitjà.

Article 3

Promoció, gènere i inclusió

1. El departament competent en matèria de política educativa en l'àmbit de l'ensenyament no universitari ha de fomentar, des d'una perspectiva de gènere, el coneixement, la difusió, l'interès i l'accés de les dones i dels homes a totes les especialitats de formació professional.
2. A fi d'augmentar la presència d'alumnat en determinades especialitats, i de corregir les situacions de subrepresentació d'un o altre sexe, el departament, dins del marc normatiu vigent, podrà establir accions positives específiques que les corregeixin, i ha de dur a terme accions específiques d'orientació professional no sexista.
3. El departament ha de donar una atenció adequada, en condicions d'accessibilitat i amb els recursos de suport necessaris, en cada cas, a les persones amb discapacitat.

Article 4

Estructura

Els programes de formació i inserció s'estructuren en:

- a) Mòduls de formació general per a l'adquisició de competències instrumentals bàsiques que han de facilitar l'assoliment de les competències professionals.
- b) Mòduls de formació professional, per a la consecució de les competències professionals, que inclouen un mòdul de pràctiques en centres de treball que es podrà organitzar en modalitat dual. Aquests mòduls, generalment, completen un o més estàndards de competència de nivell 1.
- c) Accions de tutoria, seguiment i orientació de l'alumne.

Article 5

Durada

Amb caràcter general, els programes de formació i inserció s'organitzen en un curs escolar amb una durada de 1.000 hores.

Article 6

Modalitats

Els programes de formació i inserció tenen tres modalitats:

- a) Plans d'iniciació professional.
- b) Plans de transició al treball.
- c) Programes de formació i aprenentatge professional.

Article 7

Modalitat: Plans d'iniciació professional

1. Els plans d'iniciació professional, es poden oferir en els instituts, els centres docents privats i els establiments de formació de titularitat de l'Administració local o de qualsevol persona física o jurídica de caràcter privat.

2. Programes dirigits específicament a alumnat amb necessitats educatives especials. Cada centre ha d'adaptar el desenvolupament del programa a les característiques de l'alumnat que atén. Aquesta adaptació podrà consistir en flexibilitzar la durada o els continguts a desenvolupar o ambdós:

- a) Realitzant programes de durada adaptada.
- b) Desenvolupant els continguts associats a aquelles unitats de competència del perfil professional que consideri més adients per al col·lectiu destinatari, centrant-se en aquelles competències que l'alumnat pugui cursar amb més garanties d'èxit.

3. Determinació de l'oferta

La Direcció General de Formació Professional determina l'oferta dels plans d'iniciació professional en instituts.

4. Els serveis territorials o el Consorci d'Educació de Barcelona han d'assignar els plans d'iniciació professional desenvolupats per establiments a l'Institut de referència que determinin als efectes d'arxiu i custòdia de la documentació acreditativa de la formació impartida.

Article 8

Plans de Transició al Treball

1. El Pla de Transició al Treball es du a terme mitjançant els instituts de referència que determini la Direcció General de Formació Professional, a partir dels convenis de col·laboració que es subscriuguin entre les administracions locals i el Departament d'Educació.

2. Per a l'execució del Pla de Transició al Treball, el Departament d'Educació pot establir, a més, altres col·laboracions, mitjançant un conveni amb administracions o associacions i entitats de caràcter públic i privat, especialment amb empreses o entitats dels diversos sectors productius relacionats amb la formació.

3. Ús d'instal·lacions: els programes de formació i inserció en la modalitat de Pla de transició al treball es poden desenvolupar:

- a) En les instal·lacions dels centres docents dependents del Departament d'Educació.
- b) En instal·lacions que les administracions locals destinin al programa, segons els acords establerts en el conveni corresponent.
- c) En instal·lacions d'altres titulars, segons els acords establerts en el conveni corresponent.

4. El personal formador que imparteix els mòduls de formació general dels plans de transició al treball pot ser personal docent del Departament d'Educació o una persona funcionària o contractada per l'Administració local, amb la qualificació i els requeriments que estableix la normativa vigent.

Article 9

Programes de formació i aprenentatge professional

La Direcció General de Formació Professional, determina l'oferta dels programes de formació i aprenentatge professional en instituts.

Article 10

Perfils professionals dels programes de formació i inserció

1. Es poden impartir els perfils professionals establerts per la Direcció General de Formació Professional els quals han de possibilitar la consecució de competències professionals que permetin l'exercici d'activitats professionals de nivell u seleccionades del Catàleg Nacional d'Estàndards de Competències Professionals. Els continguts dels perfils professionals estan disponibles a la pàgina web del Departament.

2. Cada centre ha de concretar el desplegament dels continguts dels programes de formació i inserció atenent al col·lectiu de joves al qual s'adreça i els criteris metodològics i organitzatius que estableixi el mateix centre.

3. S'han de prioritzar les metodologies didàctiques que afavoreixen l'aprenentatge significatiu, la transversalitat i l'enfocament globalitzador. Sempre que sigui possible, s'ha de fomentar el treball per projectes per permetre el desenvolupament transversal de les competències dels diversos àmbits.

Article 11

Formació de grups

1. Els grups dels programes de formació i inserció atenen un mínim de 9 joves i un màxim de 17.
2. Els grups dels plans d'iniciació professional per a l'alumnat amb necessitats educatives especials atenen un mínim de 8 joves i un màxim de 12.
3. La Direcció General de Formació Professional pot autoritzar grups amb un nombre diferent del que estableix l'apartat anterior, un cop s'ha justificat la necessitat, i pot establir reduccions de ràtio si en el grup hi ha alumnes amb necessitats educatives especials.

Article 12

Admissió en programes sufragats totalment o parcial amb fons públics

L'admissió als programes de formació i inserció es realitza segons la Resolució per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula d'alumnes als centres del Servei d'Educació de Catalunya i altres centres educatius, en els diversos ensenyaments sostinguts amb fons públics.

Article 13

Admissió en programes sense ajuts o subvencions públiques

La determinació del calendari i dels criteris d'admissió en els programes oferts en centres o establiments no inclosos en l'article anterior, correspon al titular respectiu.

Article 14

Cobertura de l'assistència sanitària i assegurances

1. Els alumnes han d'acreditar abans de l'inici de les activitats acadèmiques que disposen de cobertura de l'assistència sanitària.
2. Els titulars de les ofertes formatives han de disposar d'una pòlissa d'accidents i una pòlissa de responsabilitat civil que cobreixi les actuacions dels alumnes.

Article 15

Avaluació, qualificació i superació

1. L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat és contínua i ha d'atendre l'organització modular.
2. L'avaluació es realitza tenint en compte els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació establerts.
3. La junta d'avaluació, en la sessió final d'avaluació del programa, ha d'analitzar, per a cada alumne o alumna, el seu grau d'aprenentatge en el conjunt dels mòduls corresponents al perfil professional en relació amb les competències professionals, personals i socials.
4. Cada mòdul s'ha de qualificar en termes numèrics de l'1 al 10, sense decimals. Es consideren positives les qualificacions iguals a 5 o superiors.

5. La Formació en Centres de Treball es qualifica com "apte/a" o "no apte/a".
6. La qualificació global dels mòduls de formació general es calcula com la mitjana ponderada dels mòduls que el componen, amb una xifra decimal. El pes de cada mòdul és el nombre d'hores que té establertes.
7. La qualificació global dels mòduls de formació professional es calcula com la mitjana ponderada, amb una xifra decimal. El pes de cada mòdul és el nombre d'hores que té establertes.
8. El Projecte Integrat s'avalua igual que la resta de mòduls i la nota compta un 5% de la qualificació global dels mòduls de formació professional.
9. La qualificació global del programa de formació i inserció es calcula com la mitjana aritmètica entre la qualificació global dels mòduls de formació general i la qualificació global dels mòduls de formació professional, calculada amb dues xifres decimals.
10. Per superar el programa de formació i inserció cal que la qualificació final del programa sigui igual a 5 o superior i que la qualificació de la Formació en Centres de Treball sigui "apte/a".
11. De manera general, l'avaluació final positiva d'un programa de formació i inserció requereix, com a mínim, el 70% d'assistència a les activitats de formació.

Article 16

Certificació de la formació

En finalitzar el programa, l'alumnat rep una certificació expedida pel centre o l'establiment, on hi ha de constar, almenys, el perfil professional corresponent al programa cursat, el grau d'aprofitament i la relació d'estàndards de competència assolides.

Article 17

Efectes

1. La superació d'aquells mòduls dels programes de formació i inserció que formin part d'un títol o certificat professional té caràcter acumulable per a l'obtenció d'aquest títol o certificat professional.
2. Els programes de formació i inserció contenen estàndards de competència professional corresponents de nivell 1.
3. Els programes de formació i inserció poden tenir els efectes que es determinin mitjançant resolució.

Article 18

Personal que imparteix els programes de formació i inserció

1. El personal que imparteix els Programes de Formació i Inserció ha de disposar de les capacitats, dels coneixements i de l'experiència idonis en relació amb els mòduls

corresponents i amb l'atenció educativa als i les joves destinataris d'aquests programes.

2. Per impartir els mòduls de formació professional s'exigeixen al personal docent els mateixos requisits de titulació i formació establerts per impartir els cicles corresponents de formació professional bàsica. Es pot incorporar, atenent a la seva qualificació i a les necessitats dels programes, personal no necessàriament titulat, amb capacitat i experiència laboral acreditada en relació a l'àmbit formatiu corresponent.

3. Per impartir els mòduls de formació general cal estar en possessió del títol de llicenciatura, enginyeria, arquitectura, diplomatura, enginyeria tècnica, arquitectura tècnica, o del grau equivalent.

Article 19

Drets i deures

1. A l'alumnat que cursa programes de formació i inserció sostinguts amb fons públics, li és aplicable la normativa vigent sobre drets i deures de l'alumnat i de regulació de la convivència als centres docents no universitaris de Catalunya.

2. Per a la resta d'alumnes l'esmentada normativa constitueix un marc de referència.

Article 20

Seguiment dels programes

La Direcció General de Formació Professional ha de fer el seguiment i acompanyament del desenvolupament d'aquests programes, sens perjudici de les competències que corresponen a la Inspecció Educativa.

Disposició addicional

Habilitació

La persona titular de la direcció general competent en matèria d'ensenyaments professionals del sistema educatiu pot:

- a) Establir els perfils professionals dels programes de formació i inserció.
- b) Dictar les instruccions necessàries per al desenvolupament i l'adaptació d'aquesta ordre a les característiques específiques dels programes.

Barcelona,

Anna Simó i Castelló
Consellera d'Educació